

סמון לציון הרב הקדוש
רבי שלמה מקרלין זצוק"ל הי"ד

| גליון 204 |

פרשת נח תשפ"ה

לודמיר

מקושרים לצדיק מאז ועד היום

להפצת משנתו ותורתו הבהירה של
הרה"ק רבי שלמה מקארלין זי"ע
סיפורים ותולדותיו, ותולדות זרעו אחריו

שבוע של חיים

מתורתו של רבינו ותלמידיו הק'

פרשת נח

אלה תולדות נח נח איש צדיק (ו, ט).
וברש"י עיקר תולדותיהם של צדיקים
מעשים טובים. בשם מרן היסוד העבודה
זי"ע, "תולדות נח-נח", שכל כוונתו
ורצונו של נח היה תמיד לעשות נחת רוח
להשי"ת.

(שארי"ת ליהודה)

ופתח התיבה בצדה תשים (ו, טז). ונוכל
לומר על זה הדרך, כי על פי פשוט אנו
מבקשים בשמונה עשרה לצורך עצמנו
גאולה רפואה ופרנסה כו', וצדיקים
מוצאים בהבקשות הללו צורך גבוה, לזה
אומר הפסוק שעיקר כוונתך בעת התפילה
יהיה רק צורך גבוה. "ופתח התיבה" -
היינו פתיחת התיבה מה שהתיבה מורה
על פי פשוט, "בצדה תשים" - היינו מה
שמבקשים רפואת הגוף ופרנסה זה יהיה
אצלך טפל.

(בית אהרן כד')

ומוראכם וחתכם יהיה על כל חית הארץ
(ט, ב). ופירש"י וחיתכם. וקשה למה
כתיב וחתכם. ופי" מורי הרה"ק רבי שלמה
מקארלין לשון "וחתכם", ומפני מה נקרא
חית, לפי שאות ח הוא חיות העולמות,
והמילוי של ח"ית הוא יו"ד ותי"ו, זהו חית
הארץ, ואמר שמי שרוצה להתגבר בלבו
עליהם יש בזה סגולה.

(בית אהרן ט)

קדושת הקדוש

אמרים מובחרים, יקרים ומאירים, מתוך הספר
'קדושת הקדוש' הנמצא בשלבי עריכה

שכחה

דער קארלינער האט גיזאגט: די ערשטע תפילה דארף א איד בעטין ביי גאט ער זאל פארגעסן וואס
ער האט א נארישקייט אויף זיך [-הרה"ק מקארלין אמר: התפילה הראשונה צריך יהודי לבקש מה',
שישכח שיש בו שטויות].

(כתבי הרה"ק רבי ירחמיאל משה מקוזניץ מפי הרה"ק רבי אשר השני מסטאלין)

עיטורי קדוש

רוח שטות

מובן נוסף לשטותים, הלא הם "חטאים ונפילות".
וכלשון חז"ל (סוטה ג.) "אין אדם עובר עבירה
אלא אם כן נכנס בו רוח שטות". עשיות אלו של
שטות יושבים על לבו של אדם ומעציבים את
לבו ומעכבים עליו מלהתקדם בעבודת ה'. מוטב
לו שישכח שעבר עבירה וכך יוכל להתקדם
ולהתחדש ולהתעלות מעלה ומעלה.
לפי מובן זה נראה, שדעתו של רבינו היה,
שיסור מרע' צריך להיות על ידי 'עשה טוב',
וצריך לשכוח מהעבירות שעשה, ואין להתעסק
ולפשפש בהם כלל וכלל.

מאמר זה נמצא גם בספר הקדוש בית אהרן
(אמנם הוא לא מוזכר שם בשם רבינו) בליקוטים
(קמה:), ועל דרך זה גם שם (מח:): בשינוי לשון
קצת: "התפילה הראשונה שצריך האדם לבקש
מאת השי"ת שישכח ממנו כל השטותין שהורגל
בהם מנעוריו ח"ו, שלא יבלבלוהו ולא יפול
בעצבות ח"ו".

מתוכן הדברים כפי שמובא בספר הק' בית
אהרן, משמע קצת שהמובן של שטותים הם
הפשוט בחטאים שעבר, כפי שהוא שם בדף
קמה בתוך דברי מוסר שדיבר הרה"ק בעל הבית
אהרן מקארלין, שבעת התפילה אין להתעסק
בחשבונות העבר. וכן בדף מח הוא מסיים אמרה
זאת "שלא יבלבלוהו ולא יפול בעצבות",
מה שמשמע שחטאיו מבלבלים אותו
ומפילים אותו לעצבות.

שטותים והבלים

אחד מהדברים המעכבים את האדם מלהתקרב
אל ה', הוא השטותים שהוא רגיל בהם, על כן
כאשר אדם רוצה להתעלות בעבודת ה', ראשית
דבר עליו להתפלל ולבקש מה' שישכח ממנו כל
השטותים.
מה הם השטותים הללו?

לישטותים יש הרבה מובנים, וכלול בזה
הרבה דברים, ואי אפשר לפרטם כי כל אחד
מוקף בשטותים ואין שטויותיו של אחד דומה
לשטויותיו של חברו, כל אחד והשטויות שהוא
מורגל בהם.

המובן המרכזי הוא ההתעסקות ב"שטותים
והבלים" - לבטל את הזמן עבור הבל העולם
הזה, להעסיק את הראש בדברי הבל ושטות.
השטותים יכולים להיות תאוות רעות, מידות
רעות, מחשבות רעות. וגם דברי הבל שלכאורה
אין בהם עבירה. וזה גם יכול להיות מה שנקרא
'קיעוץ מחשבת' - שהאדם אינו חשוב בעיני
עצמו וקובע לעצמו שהוא אדם נחות, או שהוא
איננו בעל כשרון, או שהוא לא יוצלח, ולכן
לעולם לא יצליח להתקרב אל ה', רח"ל.

שטותים גם יכולים להיות "פניות" בעת עבודתו
בקודש, לדוגמה כשהוא מתחיל להתפלל עולה לו
במחשבתו שכולם רואים כמה הוא אדם נכבד
וחשוב.

בקיצור יש הרבה שטותים שמוטב לו
נשכחו ולא ייזכרו עוד.

על הציון של הקדוש הזה, הוא ממש כמו שעומדים לפניו בחיים חיותו. (רבי אשר מסטאלין)

קחו שותפות בבניית בית הרבי,
ושלחו קוויטל על הציון הקדוש.

התקשרו עכשיו 04-30-10-900

תכין לך הדרך

לאחר שנטל ידיו ובצע על הפת, אכל במתינות ובירך ברכת המזון בקול רם. כמנהגו מימים ימימה, ביקש גדליה מבעל הפונדק לתת לו חדר מרווח לשנת הלילה, וביקש שיהיה שם נר גדול ואיכותי בכדי שיוכל ללמוד מעט תורה לפני השינה.

חדר מרווח קיבל גדליה, אך את הנר סירב בעל המלון לתת לו, כשהוא משמיע טענה משונה, אגב כחכוך משונה: "מאוחר מאוד כעת. אם לא תעלה תיכף על יצועך, לא תוכל להשכים בבוקר..."

גדליה לא התווכח. חשדו החל להתעורר במעט, אך תיכף אימץ את לבבו ובטחונו בה, בזכות רבו הקדוש אשר העניק לו את ברכת קדשו. שלף אפוא מבין מיטלטליו את הנר שהיה מונח שם, גם הוא בהוראתו של רבו, יילך בעל המלון לעיסוקיו והוא ילמד תורה עם הנר שברשותו.

מיד לאחר שנסגרה דלת החדר מאחוריו, שמע גדליה קולות ורחשים מוזרים מאחוריה. חיכה מעט גדליה עד שיתרחק בעל הפונדק, הדליק את הנר והחל סוקר את החדר שסביבו. לחדרתו כי רבה נוכח לגלות שלמראשות המיטה, בגובה הכרית, פעור חור אפל ושחור בקיר.

חיבר גדליה אחד ועוד שניים והגיע למסקנה מצמררת: שודד מתחכם הוא בעל המלון. את דלת החדר נעל על מנעול ובריח, מחכה הוא שאירדם בכדי שיוכל לירות בראשי בלא התנגדות דרך החור, או אז ישודד את כספי וייפטר מגופתי לאלתר...

תחילה עמד גדליה כמאובן על מקומו, חש כמי שנפל לפח ויקשים, אלא שמשמים חננוהו באותם רגעים בכוחות איתנים ובדעה מושכלת. התבונן גדליה סביבו, ותכנן בקור-רוח את צעדיו. נטל חיש את גרתיק התפילין שלו, ומבעד לחלון הלא-מסורג ניתר קומה וחצי על הקרקע הבטוחה, וכך, ללא שום

אוהל הרה"ק רבי ישראל מרוז'ין זי"ע ובניו, בעיר סאדיג'ורא

חפץ נוסף, אך רץ לתחנת המשטרה.

השוטרים ששמעו את סיפורו התחילו להבין מה פשרם של תיקי החקירה של נעדרים כה רבים באזורם זה, שלא מצאו להם מעולם פיתרון. כוחות גדולים יצאו בחשאי לעבר הפונדק והקיפוהו מכל עבר. בהינתן האות פרצו החיילים באחת אל הפונדק, שם גילו את בעל המלון עומד שפוף למול החור ומוכן לירות במיטה הריקה...

החסיד ר' גדליה ניצל ממוות ממש בראע האחרון. עתה התבהרו משפטיו התמוהים של הרבי מרוז'ין: "תכין לך הדרך". עיניו הצופיות של הרבי הקדוש אוהבן של ישראל הצילוהו מזממו של השודד הרוצח חיי נותרו לפלטה ולשלום.

לרגל הילולת הרה"ק רבי ישראל מרוז'ין אבי שושלת הקדוש רוח"ן - ג' חשוון תרנ"א (ראה ברחבה במדור "ילדי רבינו שלמה")

שפוף גזו, גרעש ונפחד עמד החסיד גדליה לפני רבו הקדוש. ניצב הוא בקודש הקודשים, בחדרו של הרבי, לפני שולחנו ולמול הדרת פניו המאירות של השרף הנורא 'מלך ישראל' - רבי ישראל מרוז'ין, אבי וראש שושלת מלכות בית רוח"ן. לאחר דקות בודדות שנדמו כשעות ארוכות בעיני החסיד המרתת ביראה וסילודין, החל הרבי לשאת ברכה ודברי פרידה בידי החסיד, ואז השמיע משפט סתום, הוראה בלתי מובנת לכאורה:

"עומדים אנו עתה בפרשת מסעי", אמר הצדיק, "שם למדנו שרוצח בשגגה נס לעיר מקלט. אמנם, בפרשת שופטים, הדגישה התורה בענין זה 'תכין לך הדרך'. שמה יודע הנך, ר' גדליה, כיצד 'מכנינים' את הדרך?..."

דממה עמוקה עמדה בחלל החדר, ולאחר אתנחתא קלה המשיך הרבי מרוז'ין וענה בעצמו על השאלה:

"בתורה הקדושה נכתבה המילה 'תכין' בכתב חסר - 'תְּכַן'. ראשי התיבות של מילה זו הינם: ת'פילין, כיכר, ניר. עצתי לך, שמהיום והלאה בכל דרך שהינך נוסע - תכין לך הדרך, על ידי שלא תצא לדרך בלי שלושה דברים אלו: תפילין, כיכר לחם, ונר שעווה גדול ואיכותי..."

פסע גדליה לאחוריו כשפניו למול הרבי, כשם שפוסעים בסיומה של תפילה הלחש, ויצא את החדר. דבריו של הרבי הדהדו באוזניו, פלאיים ביותר, אך כחסיד נאמן לא הררה ולא שאל שאלות. באותו הרגע קיבל על עצמו לנהוג כעצת רבו הקדוש, לצרור תמיד באמתחתו את השלושה: תפילין ככר ונר.

יצא גדליה את רוח"ן עיר המלוכה, היושבת בז'יטומיר האוקראינית, ושם פעמיו לעבר כמה יעדים חשובים, ערים גדולים ושוקיים מסחריים, שם יסגור עסקים מגיבי רווח ועסקאות מכניסות.

בתחנתו הראשונה עצר גדליה בפונדק קט היושב על אם הדרך. לאחר נקישת קלה על דלת העץ המגולפת ביוקרה, נפתחה הדלת הכבדה ובפתחה נראה בעל המלון, גוי רחב כתפיים בעל ארשת חביבה למראה, אשר הזמין בזרועות פתוחות את גדליה להיכנס פנימה.

בעל הפונדק היה אדיב ביותר ומילא ברצון אחר כל בקשה, ואף הוסיף והציע בנדיבות מוגזמת מזון ומשקה ושאר צרכים. דבר לא עורר את חשדו ואת חושיו המחודדים של גדליה הסוחר, גם לא זוג עיניו של הגוי המתרוצצות ללא הרף. לא הייתה זו פעם ראשונה ששהה גדליה בבית מלון נכרי, בכל חניה שכזו היה מבקש לאכול רק פירות וירקות ולשתות כוס משקה חם, מטעמי כשרות, אולם הפעם היה באמתחתו כיכר לחם טרי ואפוי היטב שרכש והניח בחבילתו, לפי הוראת הצדיק.

חידת השבוע

ילדי רבינו שלמה

החיים בלודמיר בעבר ובהווה

החיים בלודמיר

חידה: זקנו האחד 'מלאך', זקנו השני 'קדוש'. מי הוא?

הפתרון לחידה מופיע בעלון זה.

כדי לענות על החידה יש לחיג לקו לודמיר 02-3011122, להכנס לשלוחת הילדים - שלוחה מספר 0, ולפעל לפי ההוראות. הזוכה יקבל זכוי לכישיה זוג משחקי פופיט. את התשובה יש לשלח עד יום ראשון פרישת לך לך

הזוכה לחג הסכות: אשר רוזנטל גבעת זאב

אוצרות ומשגים

רבי ישראל מרוז'ין

לדור עם הצדיק רבי אברהם המלאך. כיון שפך החליטה למסר את שני בניה לידיד בעלה ותלמיד חמייה - הלוא הוא רבינו שלמה מקארלין.

רבי ישראל מרוז'ין החל לשמש כרבי לעדת קדושו כבר בגיל ט"ז לחייו. בשנת תקצ"ח נאסר על ידי שלטון הצאר בגין עלילת שוא, ושהה בבית המאסר כמעט שנתים, עד לשנת ת"ר, אז נמלט בתסדי ה', ולאחר נדודים רבים התישב באחוות פוטוק שבצ'רנה סדיג'ורא. הרבי הקדוש נפטר בג' חשוון שנת תרי"א כשהוא בן נ"ד לחייו, ונטמן בעצרה סדיג'ורא.

מפיו של הרבי הקדוש רבי ישראל מרוז'ין נמסרו עבדות ואמרות טהורות משמו של מרן הרש"ק, אשר היה מזכירו בערגה רבה.

רבי ישראל מרוז'ין אבי ומיסד שושלת הקדוש מלכות בית רוח"ן, נולד ביום ג' תשרי שנת תקנ"ז (פארבע שנים לאחר פטירת רבינו שלמה מקארלין הי"ד).

היה בנו של הרה"ק רבי שלום שכנא מפרוביטש זי"ע - אשר גדל בביתו הקדוש של מרן רבינו שלמה מקארלין, יחד עם אחיו הגדול רבי ישראל חיים (לימים חתנו של רבינו הרש"ק). זאת לאחר שנפטר אביהם הרה"ק רבי אברהם המלאך בן המגיד ממעריטש זי"ע.

ביום י"ג תשרי שנת תקל"ז נפטר רבי אברהם המלאך, בהותירו אחריו את שני היתומים הרכים. זוגתו הצדקנית מרת גיטל, בתו של רבי משולם פייביש מקרעמניץ, סרבה להנשא לאיש אחר, מאחר וזכתה

זכרון יהודי קוברין הי"ד

ביום ג' חשוון מציינים את זכרון יהודי העיר קוברין, העיירה בה היה מקום מושבו של הרה"ק רבי משה מקוברין תלמיד רבי מרדכי מלעכוויטש, תלמיד מרן רבינו שלמה זי"ע. קוברין הייתה לעיר ואם בישראל ובין מלחמות העולם כבר הפכה לעיירה יהודית גדולה שנמנו בה 5,617 יהודים אשר היו לרוב תושביה.

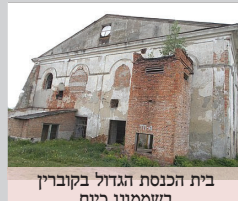
בקוברין היו כ-14 בתי כנסת ומדרש, וכיום לא נותר בה אלא בית הכנסת הגדול שברחוב פינסק. בית הכנסת נבנה בתחילת שנות ה'ת"ר, עם חזית בת שלוש קומות מעוטרת בסגנון כפרי. בשנת תרצ"ט נסגר בית הכנסת על ידי הסובייטים, בתקופת הכיבוש הגרמני שכן בגטו קוברין, ולאחר מכן הפך למרבה הצער למבשלת בירה.

בכ"ז בסיון שנת תש"א בתחילת מבצע ברברוסה, נכבשה העיר בידי הגרמנים, ואלו החלו בהצתת בתי היהודים אשר בה. בהמשך, גויסו יהודי העיר לעבודות כפייה, הוטלו עליהם שלומי כופר שונים, והם חויבו בענידת סרט זרוע, שהומר בהמשך בטלוי צהוב תוך סימון בתיהם.

לאחר כמה חודשים, בתחילת החורף של תש"ב, רוכזו כ-8,000 יהודי העיר וסביבתה בגטו שהוקם בה. כמה שבועות לאחר מכן רצחו הגרמנים כמה מאות חולים, קשישים וילדים יהודים מהגטו. לאחר זמן חולק הגטו שבעיר לשני חלקים, ל"יעילים" ול"בלתי יעילים", בחודש ניסן הוקפו הגטאות בגדר תיל והופסקה אספקת החשמל לבתי היהודים. מחודש אייר הועסקו מאות מיושבי הגטו במחנה עבודה שהוקם בסמוך לו.

ביום י"ג אב שנת תש"ב עלו על המוקד יהודי גטו ה"בלתי יעילים", אנשים נשים וטף, בשדות ביער ברונה גורה, הי"ד.

בג' מרחשון תשי"ג נהרגו שאר יהודי קוברין מגטו ה"יעילים" שבעיר, תוך ריכוז ורצח ויישבי ויושבי מחנות העבודה שבסביבת העיר בדרך לדיווין, הי"ד. מכל יהודי קוברין שרדו רק 64 איש. ארץ אל תכסי דמם, יזכרם אלוקינו לטובה עם שאר צדיקי עולם.

בית הכנסת הגדול בקוברין בשממונו כיום